

Pöytäkirja, pidetty Könnin suvun ensimmäisessä sukukokouksessa Helsingissä, Klaus Kurjen Vanhassa juhlasalissa lauantaina marraskuun 15 p:nä 1947 klo 12 - 17.10. Osanottajia, joiden nimet selviävät osanottajaluettelosta, oli 171. (liite № 1)

Merkitään, että kun Könnin sukua oli klo 11.30 alkaen kokoontunut Klaus Kurjen Vanhaan saliin, suoritettiin ensin eteisessä ohjelmien, päivälliskorttien ja rinnassa pidettävien "nimikylttien" jakelu sekä maksujen suoritus. Klo 12.30 olivat kaikki osanottajat paikalla ja tilaisuuden aloitti prokuristi Salomo Pohto tervehdyspuheellaan. Sukukokouksen juhlamenojen ohjaaja, toimituspäällikkö Kosti Könni, suoritti sitten paikallaolevien esittelyn, jonka päälle kajautehtiin Vaasan marssi. Kun maisteri Jaakko Laurila oli esittänyt laatimansa mielenkiintoisen sukuhistoriikin, josta ajan niukkuuden vuoksi oli paljon jätettävä pois, veisattiin virsi 589, jakeet 1 ja 2, ja kirkkoherra Hannes Kauppinen lausui muistosenat edesmenneille sukupolville (liite № 2). Puheen jälkeen veisattiin virrestä 462 jakeet 3, 4, 7 ja 9. Tämän jälkeen seurannan kahvitauon aikana esitti kokouksen naisvaliokunnan puolesta rouva Ester Pohto kiitokset niille suvun jäsenille, jotka olivat lahjoittaneet tarvikkeita tarjoilua varten ja muutenkin taloudellisin uhrauksin myötävaikuttaneet kokouksen onnistumiseen. Merkitään, että kokousta valmistavaan toimikuntaan, jonka aloitteesta kokous saatiin aikaan, kuuluivat: konsuli Ilmari Pohto, prokuristi Salomo Pohto, toimituspäällikkö Kosti Könni ja everstiluutnantit Yrjö Könni ja Mikko Hannuksela sekä naisvaliokunnan rouvat Ester Pohto, Eva Könni ja Maija Hannuksela.

1 §

Kun oli yhteisesti laulettu "Arvon mekin ansaitsemme" ilmoitti toimituspäällikkö Kosti Könni varsinaisen sukukokouksen alkavaksi. Hänen esityksestään valittiin yksimielisesti puhetta johtamaan professori Toivo Haapanen ja pöytäkirjaa pitämään kutsuttiin allekirjoittanut sosiaalipäällikkö, kapteeni evp. Ukko Könni. Kokouksen puheenjohtaja kiitti osakseen tulleesta luottamuksesta ja julisti kokouksen avatuksi.

2 §

Toimituspäällikkö Kosti Könni esitti alustuksen suvun järjestäytymisestä. Alustaja totesi, että sukuyhdistyksiä on paljon perustettu, mutta huomautti, että tällaisen yhdistyksen hoito rekisteröimiseen ym. on varsin hankalaa eikä varsinainen yhdistystoiminta kui-

tenkaan näissä puitteissa tule kysymykseen. Alustaja ehdotti, että poikettaisiin tästä tavasta ja todettaisiin vain ensiksi, että Ilmajoen Könnestä joko poikien tai tyttärien kautta polveutuvat sekä näiden puoliset ja lapset muodostavat Könnin suvun. Suvun yhteyttä ja sen asioita hoitamaan muodostettaisiin yhteyselini, jonka kokoonpanoksi alustaja esitti: puheenjohtaja ja 5 jäsentä sekä 3 varajäsentä, joista suunnilleen puolet olisi kotimaakunnasta ja puolet Helsingistä. Yhteyselimen vaali suoritettaisiin aina suvun kokouksessa ja olisi elimellä oikeus täydentää itseään. Suvun perinteen säilyttämiseksi alustaja esitti, että yhteyselimen puheenjohtajaa kutsuttaisiin "Mestari-Könniksi", sen jäseniä "oltermanneiksi" ja varajäseniä "varaoltermanneiksi". Yhteyselimen kokonaisuudessaan muodostaisi "oltermannikunnan". Mitä sitten suvun asioiden hoitamiseen tulee, esitti alustaja, että oltermannikunnalla olisi oikeus ja velvollisuus sukuselvityksen julkaisemiseen yms. ja määrättyihin tarkoituksiin tarvittavien varojen hankkimiseen vapaaehtoisella suvun jäsenten verotuksella. Koska oltermannikunta täten joutuisi käsittelemään yhteisiä varoja, olisi valittava myös tilintarkastajat ja varatilintarkastajat, tasapuolisesti maakunnasta ja Helsingistä. Alustuksensa ehdotukset keskitti toimituspäällikkö Kosti Könni seuraavaan päätösehdotukseen:

"Könnin suvun ensimmäinen sukukokous päättää asettaa suvun jäsenten keskeistä jatkuvaa yhteyttä ylläpitämään ja kaikkia siihen liittyviä asioita hoitamaan suvun pysyvän yhteyselimen, jota nimitetään Könnin suvun "oltermannikunnaksi". Oltermannikunnan tehtävät kestävät seuraavaan sukukokoukseen, jolloin uusi valitaan.

Oltermannikuntaan valitaan puheenjohtaja, jolle suvun perinteiden muistoksi annetaan nimitys "Mestari-Könni" ja viisi oltermannia sekä kolme varaoltermannia.

Oltermannikunta valitsee keskuudestaan Mestari-Könnin varamielen, jota nimitetään suvun Ensimmäiseksi oltermanniksi. Oltermannikunta valitsee myös muut tarvittavat toimihenkilöt.

Jos oltermannikunnan jäsenmäärä sukukokousten väli-aikana sen jäsenille sattuvien väistämättömien estojen takia varajäsenineen supistuu neljään jäseneseen, on se oikeutettu täydentämään itseään valitsemalla väliaikaisia oltermanneja. Mestari-Könnille pysyvän esteen sattuessa astuu sijalle Ensimmäinen oltermanni, hänen jälkeensä Oltermannikunnan valitsena muu oltermanni.

Jos suvun yhteistoiminnan edistämiseksi ja yhteisten toimenpiteitten toteuttamiseksi tarvitaan varoja, on Oltermannikunta oikeutettu kiertokirjoella ilmoittamaan tästä suvun jäsenille ja vetoamaan jäsenten vapaaehtoiseen verotukseen tiedoittamalla varaintarpeen syyn ja suunnilleen sen summan, mikä kultakin perheeltä toivotaan saatavan. Sukukokous kohoittaa suvun jäseniä tällaisessa tapauksessa mahdollisuuksiensa mukaan noudattamaan tällaista kohoitusta.

Suvun yhteisten varojen käyttöä valvomaan valitsee sukukokous kaksi tilintarkastajaa ja näille kaksi varamiestä. Oltermannikunta esittääköön tilit tarkastettaviksi aina jonkun huomattavemmin varoja vaativan tapahtuman tilityksen valmistuttua, viimeistään onnen seuraavaa sukukokousta."

Puheenjohtaja kiitti alustajaa ja oli sitä mieltä, että esitys oli niin valmiiksi harkittu, että se voitaisiin sellaisenaankin hyväksyä, mutta alisti sen kuitenkin kohta kohdalta keskustelun alaiseksi.

Puheenjohtaja totesi ensin, että on tehty esitys suvun järjestäytymisestä yhteyselin-ajatuksen pohjalla sukuyhdistysajatuksen sijasta. Prokuristi Salomo Pohto lausui, että hän oli ajatellut asian järjestämistä säätiöpohjalla, mutta yhtyi nyt kuitenkin alustajan ehdotukseen. Insinööri Yngve von Schantz kysyi, voidaanko asia lain puitteissa näin järjestää. Varatuomari Anton Salmenkyllä vastasi, ettei ole olemassa mitään estettä tällaisen vapaamuotoisen rekisteröimättömän yhteyselimen perustamiselle, ei myöskään vapaaehtoiselle varojen keräämiselle, koska se tapahtuu ja rajoittuu vain suvun piiriin. Suvun järjestäytymisen tälle pohjalle hyväksyttiin sitten yksimielisesti.

Puheenjohtaja totesi sitten, että on tehty esitys yhteyselimen kokoonpanosta. Toimituspäällikkö Kosti Könni lisäsi vielä alustuksensa selvitykseksi, että jos Mestari-Könni valitaan helsinkiläisistä, tulisi Ensimmäinen oltermanni valita maakunnasta tai päinvastoin ja että kolmeen varaoltermanniin nähden hänen ajatuksensa on, jotta niistä maakunnan laajuuden takia on kaksi maakunnasta ja yksi Helsingistä. Prokuristi Salomo Pohto lausui, että Mestari-Könnin tulisi olla maakunnasta. Ev. luutn. Yrjö Könni arveli, ettei asia kaipaa enempää selvittelyä ja yhteyselimen muodostaminen alustajan esittämällä tavalla hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja totesi edelleen, että oli esitetty yhteyselimen jäsenille perinteellisiä nimityksiä, että oli esitetty suvun asioiden hoitoon tarvittavien varojen keräystä suvun piirissä tapahtuvala vapaaehtoisella verotuksella sekä että oli tehty ehdotus tilintarkastajien valitsemiseksi. Kaikki esitykset hyväksyttiin yksimielisesti enemmittä keskusteluitta.

Lopuksi puheenjohtaja totesi, että sukukokous oli hyväksynyt päätösehdotuksen sellaisenaan yksimielisesti.

3 §

Puheenjohtaja julisti sitten Mestari-Könnin ja oltermannien vaalin alkaneeksi. Prokuristi Salomo Pohto ehdotti Mestari-Könniksi toimituspäällikkö Kosti Könniä, mikä ehdotus suosionosoituksin yksimielisesti hyväksyttiin. Vastavalittu Mestari-Könni kiitti osakseen tulleesta luottamuksesta lausuen antavansa sille aivan erikoisen suuren arvon.

Oltermannikunnan vaaliin käytäessä Mestari-Könni teki ehdotuksen sen kokoonpanoksi lausuen, että olisi välttämätöntä saada siihen mukaan myös kokousta valmistelleen väliaikaisen oltermannikunnan jäseniä, jotka olivat tehneet suuren työn sukukokouksen järjestämisessä ja joilla oli tässä suhteessa kokemusta. Ehdotetuista pyysivät vapautusta professori Toivo Haapanen suuren työtaakkansa vuoksi ja prokuristi Salomo Pohto. Oltermannikuntaan valitsi kokous sitten yksimielisesti:

Oltermanneiksi: ev. luutn. Yrjö Könnin, konsuli Ilmari Pohdon ja ev. luutn. Mikko Hannukselan Helsingistä, apteekkari Hanna Könnin Kurikasta ja maanviljelijä Mauno Koskenkorvan Ilmajoelta.

Varaoltermanneiksi: veturinkuljettaja Niilo Heikkilän ja herastuomari Niilo Nikkolan Seinäjoelta ja fil. maisteri Lauri Lehdon Helsingistä.

Puheenjohtaja pyysi sitten ehdottamaan tilintarkastajia.

Näiksi valitsi kokous yksimielisesti:

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi: johtaja Niilo Antilan Helsingistä ja maanviljelijä Paavo Latva-Kokkon Ilmajoelta sekä varalle: maisteri Veikko Lopen Helsingistä ja johtaja Eliel Torkon Seinäjoelta.

4 §

Mestari-Könnin esityksestä päätettiin sähköellä lähettää sukukokouksen tervehdys suvun kantatalon, Yli-Könnin, isäkkäälle emännälle, rouva Elisabet Könnille.

5 §

Puheenjohtaja pyysi sitten Mestari-Könniä alustamaan kysymyksen sukuselvityksen täydentämisestä ja painattamisesta, jolloin tämä aluksi mainitsi, että maisteri Jaakko Laurila on osanottajaluetteloä tutkiessaan halunnut eräiltä suvun jäseniltä lisätietoja sukuselvitykseen. Näistä osa antoi selityksen heti, osa lupasi lähettää sen ensi tilassa.

Mestari-Könni selvitti edelleen, että sukuselvityksen ja sukuhistorian painattamisesta on tehty karkoa laskelma, mikä kohoaa n. 110 - 120000 markkaan. Tällöin on kysymys rajoitetusta painoksesta, numeroiduista kappaleista, mutta inflaation aiheuttamia todennäköisiä kohoamisia ei siinä ole huomioitu. Sukukokouksen yhteydessä on ajateltu suorittaa ennakkotilauksien merkintä ja kantaa ennakkonaksuna esim. 400 mk tilausta kohden, mikäli tällainen nettely hyväksyttäisiin.

Puheenjohtaja kiitti alustajaa ja totesi, että ajatus on hyvä, mutta oli sitä nieltä, ettei painosta pitäisi kuitenkaan suuresti rajoittaa, koska yksityiset, tutkijat ja harrastajatkin tuntevat varmaan mielenkiintoa asiaa kohtaan. Tiedusteltaessa Mestari-Könni ilmoitti ajatellun 3-400 kpl painosta. Puheenjohtajan tiedusteluun onko sukukirjalle ajateltu kustantajaa, ilmoitti Mestari-Könni, ettei sitä ole lähemmin ajateltu, mutta taitaisi tulla siten halvemmaksi. Varaltermanni Niilo Heikkilä yhtyi kannattamaan ajatusta, mutta esitti ennakkonaksun korotettavaksi 500 markaksi. Arkkitehti Eljas Paalasen esitettyä kysymyksen, miten varat tultaisiin tallettamaan todettiin, että talletus tulee tapahtumaan Oltermannikunnan valitseman varainhoitajan nimiin. Oltermanni Yrjö Könni arveli, että sukukirjaa tulisi menemään suvun ulkopuolelle hyvin rajoitetusti ja etupäässä sukukirjan sisältämien elämäkertojen vuoksi. Prokuristi Salomo Pohto esitti luovuttavan ajatuksesta jättää teos jonkin kustantajan hoidettavaksi. Maisteri Jaakko Laurila kannatti Pohtoa lausuen, että koko juttu tulee halvemmaksi jos teos kustannetaan itse, sekä yhtyi Heikkilän ajatukseen ennakkoon nostamisesta. Laurila totesi vielä, ettei esim. Sukututkinusseura ota näin laajoja asioita hoitaakseen. Neiti Ester Antila ehdotti 500 kappaleen painoksen ottoa ja kannatti myös ennakkonäärän nostoa. Varatuomari Anton Salmenkylä esitti, että painosmäärän kiinnilyöminen jätettäisiin Oltermannikunnan tehtäväksi ja täällä vain suoritettaisiin ennakkotilausten merkinnät. Oltermannikunnalle evästykseksi kuitenkin saanottakoon, että se painosta määrätessään ottaisi huomioon myös tulevaisuuden tarpeen.

Käydyn keskustelun yhteenvedona totesi puheenjohtaja sitten, että kokous on päättänyt ryhtyä toimittamaan sukuselvityksen painattamiseksi ja antanut Oltermannikunnalle oikeuden määrätä lähemmin toimeenpanon yksityiskohdat. Keskustelun päätteeksi "komensi"

Mestari-Könni Lauri Antilan ja myöhemmin vielä lisäksi Jussi Soinin ja Matti Yli-Rahnaston ennakkonerkontöjen kerääjiksi kokoukseen. Merkitään, että sukukokouksen aikana kertyi 102 ennakkotilausta.

6 §

Esityslistalla oli seuraavana asiana suvun seuraavan kokoon-tunisen määrääminen. Mestari-Könni ehdotti, että seuraava kokoon-tuninen tapahtuisi suvun syntymäsijoilla Ilmajoella ja kesäaikaan. Lisäksi hän totesi, että suvun kantaisä, Jaakko Könni, oli syntynyt kesäkuun 21 p:nä 1721, ja näin ollen voitaisiin ajatella tätä päivää kokoon-tunispäiväksi, ellei se vuodenaikaan nähden ole liian varhainen ja juhannusajan vilkkaan liikenteen takia hankalaa. Oltermanni Yrjö Könni ehdotti, että kokoon-tuninen tapahtuisi kolmen - neljän vuoden kuluttua esittäen, että Yli-Könni on kokouksen käy-tettävissä, mutta jos se osoittautuu liian pieneksi suurelle osan-ottajamäärälle, voitaisiin ajatella esim. kunnantaloa, josta teh-täisiin retki Könnille kahville ja katseltaisiin vanhoja paikkoja. Puheenjohtaja ehdotti, että seuraavan kokouksen ajankohta ja paikka jätettäisiin esitetyin evästyksiä oltermannikunnan päätettäväksi, mikä yksimielisesti hyväksyttiin.

7 §

Oltermanni Yrjö Könni esitti tämän jälkeen Könnin mestareit-ten valmistaman teräksisen Könnin "puumerkin" leimasimen, josta hän oli piirtänyt ja antanut kullatusta hopeasta valmistaa mallit Könnin suvun sukumerkiksi, ehdottaen tätä suvun jäsenten kannettavaksi sukumerkiksi. Ehdotus herätti innostusta ja hyväksyttiin yksimielisesti. Merkitään, että tilauksia kertyi kokouksessa lähes 200.

8 §

Sukukokoukselle kuuluvien asiain näin tultua käsitellyiksi puheenjohtaja kiitti kokouksen osanottajia asiain asiallisesta kä-sittelystä lausuen myös kiitokset kokouksen valmistajille, väliai-kaiselle "Oltermannikunnalle", joka oli kantanut omistuneen jär-jestelyn työtaakan. Tämän jälkeen julisti hän kokouksen virallisen puolen päättyneeksi.

Oltermanni Mikko Hannukselan lausuttua lopettajaissanat (liite № 3) laulettiin päätteeksi tiorhtööri Juho Rantian säveltämä Eteläpohjalaisen laulu säveltäjän itsensä säestämänä.

Merkitään, että samana iltana nautittiin samassa paikassa yhteinen sukupäivällinen, jonka aikana puhuivat mm. Mestari-Könni, tiorhtööri Juho Ranta ja monet muut suvun jäsenet sekä kuultiin runsaasti suvun jäsenten musiikkiesityksiä. Kokouk-seen olivat nuutamat suvun jäsenet, mm. insinööri Yngve von Schantz ja oltermanni Yrjö Könni tuoneet nähtäväksi vanhoja sukuesineitä ja mestareitten teoksia. Näistä herättivät eri-koista mielenkiintoa mestariveljesten, ensimmäisen Jaakko Ala-Könnin ja ensimmäisen Juho Yli-Könnin puolisoilleen lahjoit-tamat kultaiset, mestareitten varjokuvin somistetut kantasar-nukset v:lta 1815, Könnin valmistamien taskukellojen mallikello v:lta 1780 ja sen nukaan Jaakko Ala-Könnin valmistama hopei-nen taskukello. Oltermanni Yrjö Könnin piirtämä ja taiteilijatar

Taisa Engelbergin nahkaan kuvioina sukukokousten nimikirja sai yleisen tunnustuksen.

Seuraavana päivänä, sunnuntaina, marraskuun kuudentenatoista, käytiin Hietaniemen sankarihaudoilla, jossa oltermanni Yrjö Könni laski kaikille suvun sankarivainajille osoitetun seppeleen kenraalimajuri Hannu Esa Hannukselan haudalle lausuen:

"Eilen vietimme hiljaisen hetken edesmenneitten sukupolvienne muistolle. Nyt olemme kokoontuneet tänne eräälle maamme monista sankarihaudoista, joissa sukunne jäseniä lepää. Heitä oli jo mukana 30-vuotisessa sodassa ja heidän tuntemattomia hautakumpujaan peittää vieraan maan mulla. Heitä on kaatunut Isänvihan taisteluissa ja muissa maamme raskaissa koettelemuksissa. Meidän polvonne sankarihaudoissa sukunne lepää Ilmajoella, Etelä-Pohjannalla, kautta koko Suomen niemen. Täällä Helsinginkin sankarihaudoissa uscite, Könnin nimeäkin kantaneita.

Edessämme on kenraali Hannu Esa Hannukselan hautakumpu. Emme ole sattuneet juuri tähän siksi, että hän oli korkeaan arveon ehtinyt sukunne jäsen, mutta siksi, että hänen elämäntyönsä oli nestareittienne töitten arvoinen, ja hän kaatui taistelussa paikalleen kuten sotilas, kuten vähäpätöisinkin sankarikuoleman saavuttanut sukunne jäsen. Hänen tahrauton elämäntyönsä ja hänen työnsä olkoon esikuvana meille ja tuleville sukupolville.

Nykympi on sodissamme kantanut raskaat menetykset. Korkoin suokoon, että tulevat sukupolvet saisivat rauhassa elämäntehtävänsä suorittaa. Kaikki on Hänen kädessään. Me voimme vain toistaa Runbergin sanat:

On isät täällä taistelleet
ja uskoneet ja toivoneet.
Me saimme saman asunnon
ja sanat vaiheet meillä on.

Ja meidän polkuamme saa
taas lapsenmekin taivaltaa.
He kyntää kerran peltonne
ja uskoo kuin ne uskomme.

Laskemalla seppeleen edessämme olevalle hautakummulle, las-
kenne sen samalla kaikille sukunne jäsenten sankarihaudoille. Kunni-
oitamme teitä, te maamme ja kotiemme puolesta kaikenne antaneet vel-
jemme. Teidän muistonne on pyhä ja esimerkkinne velvoittavat."

Tämän jälkeen käytiin vielä Kansallismuseossa tutustumassa
siellä oleviin Könnin nestareitten teoksiin.

Kokouksen puolesta

Merk. Toivo Haapanen

kokouksen puheenjohtaja

Ukko Könni

pöytäkirjan pitäjä

Liitteet vain alkuperäisessä
kappaleessa.